

Biçimsel Diller ve Otomata Teorisi Çalışma Soruları

Soru: $\Sigma = \{a,b\}$ olmak üzere ve $A = \{w \in \Sigma^* \mid w = Sbab \text{ ve } S \in \Sigma^*\}$

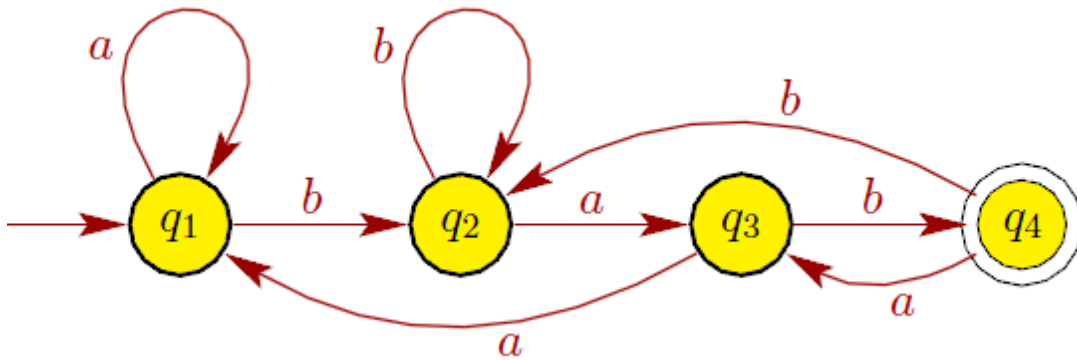
a-) A dili tarafından tanınan 6 string oluşturun.

b-) A diline ait DFA diagramını oluşturun.

Çözüm:

a-) bab, abab, bbab, aabab, bbbab, abbab

b-)

Soru: $\Sigma = \{a,b\}$ olmak üzere ve $A = \{w \in \Sigma^* \mid |w| \geq 2 \text{ ve sondan ikinci karakter } a \text{ olmalı}\}$

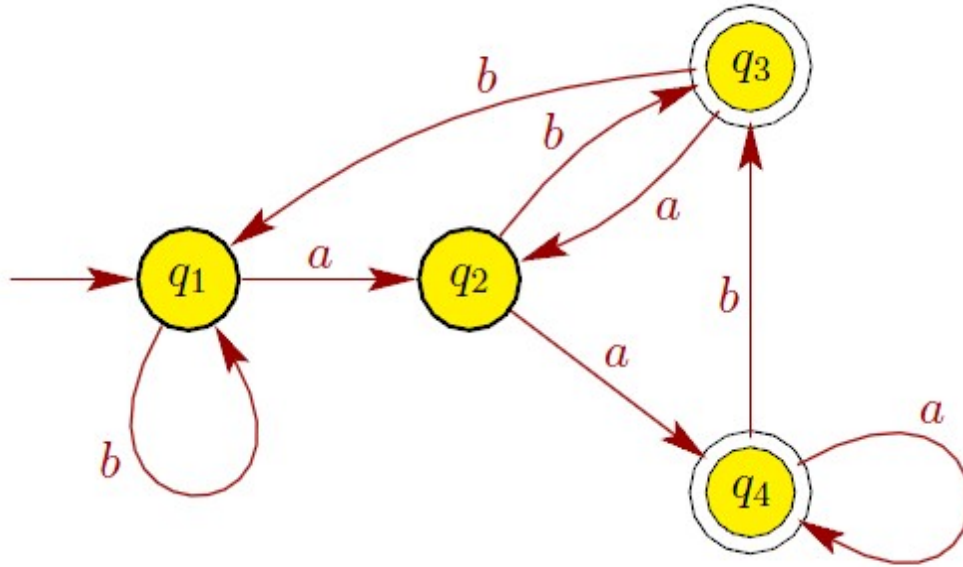
a-) A dili tarafından tanınan 6 string oluşturun.

b-) A diline ait DFA diagramını oluşturun.

Çözüm:

a-) aa, ab, aaa, aab, baa, bab

b-)

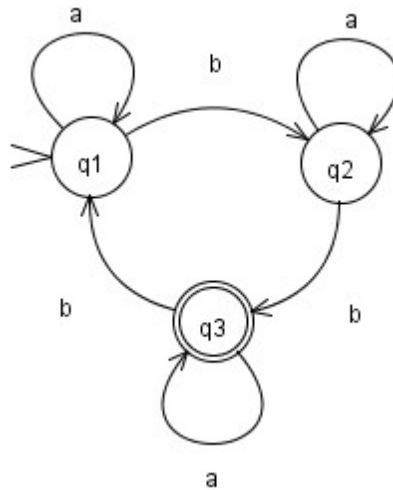
Soru: $\Sigma = \{a,b\}$ olmak üzere ve $A = \{w \in \Sigma^* \mid nb(w) \bmod 3 = 2\}$
nb= içerdiği b sayısı örnek: nb(abbab) = 3

- a-) A dili tarafından tanınan 6 string oluşturun.
b-) A diline ait DFA diagramını oluşturun.

Çözüm:

a-) bb, bba, abb, bab, aabb, bbaa

b-)

Soru: $\Sigma = \{a,b\}$ olmak üzere ve $A = \{w \in \Sigma^* \mid w = Sba \text{ ve } S \in \Sigma^*\}$

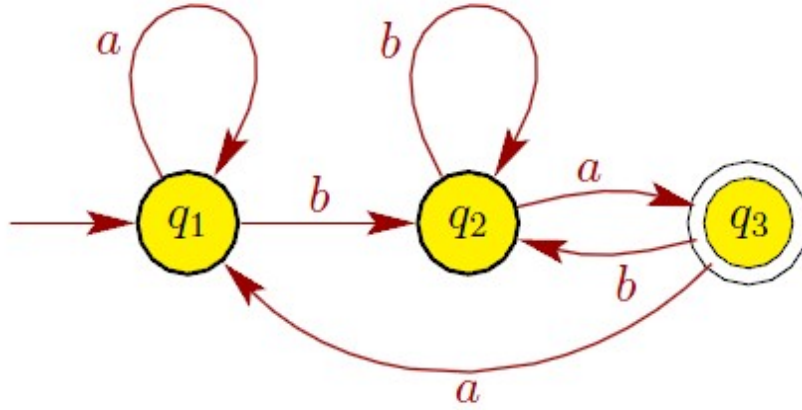
a-) A dili tarafından tanınan 6 string oluşturun.

b-) A diline ait DFA diagramını oluşturun.

Çözüm:

a-) ba, aba, bba, aaba, bbba, abba

b-)

Soru: Aşağıda belirtilen önermeler doğru ise DOĞRU seçeneğinin altını çiziniz değilse YANLIŞ seçeneğinin altını çiziniz.

– $\emptyset = \{\epsilon\}$	DOĞRU	YANLIŞ
– $\emptyset = \epsilon$	DOĞRU	YANLIŞ
– Eğer R regüler bir ifade ise $L(R.\emptyset) = L(R)$ dir	DOĞRU	YANLIŞ
– Eğer A dili NFA tarafından tanınıyorsa regülerdir	DOĞRU	YANLIŞ
– Eğer A dili regüler ise $ A < \infty$	DOĞRU	YANLIŞ
– $R = 0(0+1)^*0$ olmak üzere, $L(R)$ dili $\Sigma = \{0,1\}$ alfabetinde tanımlı olup 0 ile başlayıp 0 ile biten dizgeleri tanıyan dildir.	DOĞRU	YANLIŞ
– $\emptyset^* = \emptyset$	DOĞRU	YANLIŞ

- Eğer R regüler bir ifade ise $L(R.\epsilon) = \emptyset$

DOĞRU

YANLIŞ

Çözüm:

- YANLIŞ.
- YANLIŞ. $\emptyset$ bir dildir ϵ ise bir stringtir.
- YANLIŞ. $L(R . \emptyset) = \emptyset$.
- DOĞRU.
- YANLIŞ. $\{a,b\}^*$ dili sonsuzdur ve bu dili tanıyan bir DFA vardır.
- YANLIŞ. “0” dizgisi 0 ile başlar ve 0 ile biter fakat $L(R)$ tarafından tanınmaz.
- YANLIŞ. $\emptyset^* = \{\epsilon\}$ ve $\{\epsilon\} \neq \emptyset$
- YANLIŞ. $R.\epsilon = R$ olduğu için $L(R.\epsilon) \neq \emptyset$

Soru: Aşağıdaki soruları kısaca cevaplayınız.

a-) $A = \{11, 111\}$ ve $B = \{\epsilon, 1\}$ olduğuna göre $A \times B$ ve $A \cdot B = ?$

b-) $s^* = s^+$ eşitliğini sağlayan S kümesi nasıl olabilir?

c-) $s^* = s$ eşitliğini sağlayan S kümesi nasıl olabilir?

Çözüm:

a-) $A \times B = \{(11, \epsilon), (11, 1), (111, \epsilon), (111, 1)\}$
 $A \cdot B = \{11, 111, 1111\}$

b-) Böyle bir eşitliğin sağlanabilmesi için $S = \{\epsilon\}$ olması gerekir.

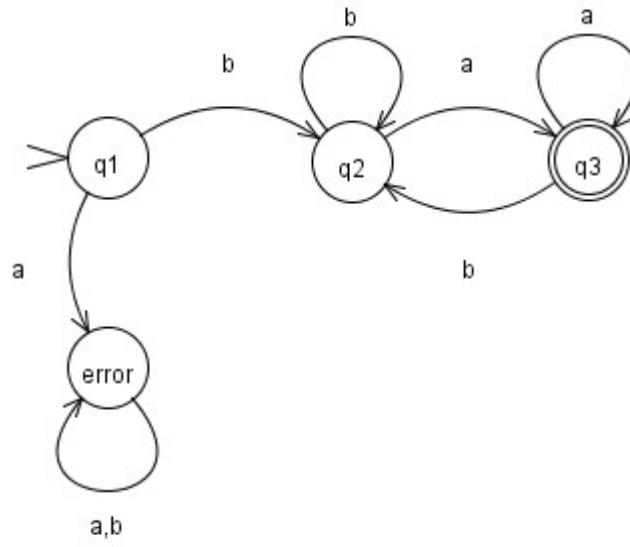
c-) Bu eşitliğin sağlanabilmesi için birçok küme olabilir ama S kümesi ϵ' nu kesinlikle içermelidir.

Örnek:

$S = \{\epsilon\}$, $S = \{\epsilon, 1\}$ olabilir.

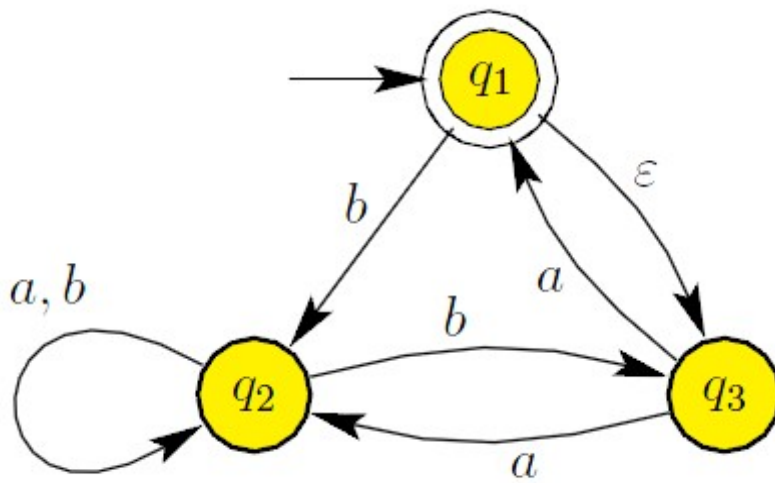
Soru: $\Sigma = \{a, b\}$ b ile başlayıp a ile biten dizgileri tanıyan DFA'yı elde ediniz. Daha sonra regüler ifadeyi oluşturun.

Çözüm:

regüler ifade = $b(a + b)^* a$

Soru: $\Sigma = \{a, b\}$ aşağıdaki NFA ya ait DFA diagramını elde edin.

Çözüm:

